

09.04.2020

Leopold Tyrmand jako idol. Sposoby kreowania mitu twórcy w kulturze PRL

Marta Wiśniewska

Literaturoznawstwo

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

Popularność Tyrmanda, dziś i ponad pół wieku temu, nie jest związana z jakością artystyczną jego książek, ale z jego stylem życia i biografią. To styl życia dandysa, opisującego ukochane rodzinne miasto, Warszawę, zwalczającego komunizm elegancją minionej epoki i zamiłowaniem do jazzu.

09.04.2020

Ciężar (nie)pamięci. Dyskurs traumy w narracjach wojennych trzeciego pokolenia

Natalia Żórawska-Janik

Literaturoznawstwo

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Tematem dysertacji jest analiza i interpretacja wybranych książek prozatorskich opublikowanych po 1989 roku przez pryzmat traumy i wiążących się z nią bolesnych wspomnień.

09.04.2020

Dlaczego literaturoznawcy c(z)ytują kryminały? Schemat opowieści kryminalnej jako narzędzie teoretycznoliterackie

Justyna Natalia Tuszyńska

Literaturoznawstwo

Wydział Filologiczny UMK w Toruniu

09.04.2020

Nowe spojrzenie na monstrum. Studium porównawcze postliterackich adaptacji filmowych powieści Frankenstein Mary Shelley z wytwórni Universal i Hammer

Michał Zgorzałek

Literaturoznawstwo

Wydział Humanistyczny UMC w Lublinie

09.04.2020

Pojetyczny i krytyczny model wyobraźni w wybranych teoriach estetycznych

Katarzyna Lidia Wejchert

Filozofia

Wydział Filozofii i Socjologii UW

09.04.2020

Troska Światowej Rady Kościołów o godność i prawa kobiet. Studium teologiczno-ekumeniczne

Tomasz Żukowski

Nauki teologiczne

Wydział Teologii KUL

09.04.2020

Warszawskie druki muzyczne wydane w latach 1875-1918, przechowywane w gdańskich bibliotekach

Marta Walkusz

Bibliologia i informatologia

Uniwersytet Warszawski

09.04.2020

W spektrum Wyspiańskiego. Witraż w poezji Młodej Polski - między obrazową aluzją a syntezą dążeń estetycznych epoki

Rozalia Małgorzata Wojkiewicz

Literaturoznawstwo

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

09.04.2020

Forfatterens individuelle estetikk i gjendiktning. En litteraturkritisk studie over Wisława Szymborskas og Czesław Miłosz'lyrikk i norske oversettelser

Aleksandra Regina Wilkus-Wyrwa

Kulturoznawstwo

Wydział Neofilologii UAM w Poznaniu

09.04.2020

Teleepistemologia. Analiza rozszerzonych systemów poznawczych

Tomasz Walczyk

Filozofia

Wydział Humanistyczny UWM

09.04.2020

Przekład slangu Nadsat w powieści "Mechaniczna pomarańcza" Anthony Burgessa w świetle teorii ekwiwalencji Eugene'a Nidy

Dominika Wesołek

Językoznawstwo

Wydział Neofilologii UAM w Poznaniu

09.04.2020

Współczesne strategie w poetyce reklamy jako wyznaczniki jej możliwej autonomiczności. Próba ujęcia krytycznego

Anna Daria Wywiół

Literaturoznawstwo

Wydział Filologiczny UP

09.04.2020

„Gród się wynurzył dziwem a czarem” - magia w romantycznym świecie Prastłowańszczyzny. Kraszewski - Lenartowicz - Berwiński

Joanna Maria Wiśniewska-Krupa

Literaturoznawstwo

Wydział Nauk Humanistycznych KUL

09.04.2020

Rola analogii w teologii naturalnej Richarda Swinburne'a

Małgorzata Wiertlewska

Nauki teologiczne

Wydział Teologiczny UAM w Poznaniu

09.04.2020

Rzeczywiste-nierzeczywiste

Anna Maria Wolska

Sztuki plastyczne

Wydział Pedagogiczny i Artystyczny UJK

Na doktorat składa się dwanaście obrazów wykonanych w technice olejnej i technikach własnych - mieszanych. We wstępie do pracy autorka odniosła się do różnego rozumienia pojęcia rzeczywistości, które zmieniało się w czasie - począwszy od pierwszych filozofów: Platona i Demokryta, po współczesnych: Stephena Hawkinga oraz Hugh Everetta III.

09.04.2020

Myśl pasterska św. Zenona z Werony na podstawie jego "Sermones"

Barbara Witos

Nauki teologiczne

Wydział Teologiczny UPJP2

09.04.2020

Wstręt jako kategoria estetyczna

Marta Anna Tużnik

Filozofia

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

09.04.2020

„Urodziłem się wyłącznie do zajmowania się sobą”. Rzec o *Dzienniku Sławomira Mrożka*

Dorota Ewa Walczak

Literaturoznawstwo

Wydział Nauk Humanistycznych KUL

09.04.2020

Filozofia społeczna Róży Luksemburg

Damian Michał Winczewski

Filozofia

Wydział Humanistyczny USz

09.04.2020

Reprezentacja, przetwarzanie i udostępnianie wyników badań naukowych w systemach informatycznych opartych na ontologii

Rafał Artur Trójczak

Filozofia
Wydział Filozofii KUL

09.04.2020

Sacrum i Profanum - pokazać niewidzialne

Anna Magdalena Wajda
Nauki o sztukach pięknych
Wydział Artystyczny w Cieszynie UŚ

09.04.2020

Pojęcie intencji na gruncie współczesnej analitycznej filozofii działania

Marta Zaręba
Filozofia
Wydział Filozofii i Socjologii UW

09.04.2020

Lecz się

Miłosz Szymon Wnukowski
Sztuki plastyczne
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach

Praca związana jest z problematyką stanu kondycyjnego artysty, w oparciu o ścisłe procedury medyczno-lecznicze. Dotyczy malarza uwikłanego w proces twórczy.

09.04.2020

Synestezja w sztuce - forma polisensoryczna jako środek ekspresji rzeźbiarskiej

Katarzyna Beata Woźniak
Nauki o sztukach pięknych
Wydział Sztuki UR

09.04.2020

Kino autorskie w XXI wieku

Robert Wichrowski
Nauki o sztukach pięknych
Wydział Reżyserii Filmowej i Telewizyjnej PWSFTiTLIS w Łodzi

09.04.2020

Sposoby czytania lektury przez młodsze dzieci. Wychowanie do lektury

Anna Maria Warzocha

Literaturoznawstwo

Wydział Humanistyczny UHP

29.02.2020

Polski dramat ludowy (1945-1989)

Betkowska Jolanta

Literaturoznawstwo

Akademia Pomorska w Słupsku

Pojęcie dramatu ludowego, stanowiącego temat niniejszej rozprawy, jest zagadnieniem wymagającym już na wstępie dookreśleń terminologicznych. Ryszard Górski, autor pracy *Dramat ludowy XIX wieku*, skodyfikował trzy warianty terminu: w znaczeniu tekstów widowisk ludowych, utworów pisarzy wywodzących się z ludu, oraz dramatów

o tematyce ludowej, której autorami są twórcy zainteresowani życiem i kulturą ludu, z reguły nie związani z nim pochodzeniem czy przynależnością społeczną, adresujący swoją twórczość do ogółu odbiorców. W pracy przyjęto definicję dramatu ludowego według trzeciego znaczenia. Przedmiotem rozważań uczyniono zatem sztuki podejmujące temat wiejski, bez względu na proveniencję autorów, przeznaczone do szerokiej recepcji.

14.01.2020

Adam Mickiewicz w dziewiętnastowiecznych tekstach bibliograficzno-wspomnieniowych

Katarzyna Chrzęszczyk

Wydział Humanistyczny UJK

"Praca Doktorantki dzięki przyjętej nowej perspektywie badawczej oryginalnie pokazuje proces kształtowania się wizerunku Mickiewicza w tekstach biograficznych i wspomnieniowych. Wnosi wiele inspiracji do dalszych poszukiwań, zachęca do naukowej dyskusji, na którą w recenzji nie ma już miejsca". (Z recenzji prof. Marty Zielińskiej)

28.11.2019

Dyskurs wielokulturowy na łamach „Borussii” i „Pograniczy”

Łukasz Wieczyński

Literaturoznawstwo

Wydział Humanistyczny USz

„Pogranicza” i „Borussia” to czasopisma, które odegrały znaczącą rolę w procesie kulturotwórczym regionu Pomorza Zachodniego oraz Warmii i Mazur. Skupiały

badaczy literatury, kultury, języka i sztuki, były nośnikami utrwalania wiedzy o trudnej historii pograniczy.

25.06.2019

Eleonory Kalkowskiej (1883-1937) polsko-niemiecka twórczość i jej recepcja

Anna Dżabagina

Literaturoznawstwo

Wydział Polonistyki UW

Rozprawa jest pierwszą monografią poświęconą całokształtowi twórczości i recepcji Eleonory Kalkowskiej: polsko-niemieckiej pisarki, istotnej, choć zapoznanej agentki sieci transnarodowego modernizmu.

07.01.2019

Przestrzeń w „Oziminie”, przestrzeń „Oziminy” Wacława Berenta

Aleksandra Wójtowicz

Literaturoznawstwo

Instytut Badań Literackich PAN

Aleksandra Wojtowicz w rozprawie doktorskiej *Przestrzeń w „Oziminie”, przestrzeń „Oziminy” Wacława Berenta* formułuje tezy dotyczące nowego spojrzenia na problem przestrzeni w twórczości Berenta. Praca jest polemiką z tezami badaczy, którzy wskazywali na niemożność odtworzenia przyległości miejsc, labiryntowość i brak logiki przestrzennej w powieści.

15.11.2018

Tadeusz Czapczyński (1884-1958) - pedagog - literaturoznawca - literat

Małgorzata Gajak-Toczek

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Książka *Tadeusz Czapczyński (1884-1958) - pedagog - literaturoznawca - literat* wyrasta z potrzeby podjęcia namysłu i utrwalenia doniosłych osiągnięć dziś nieco zapoznanego polonisty. Jego losy stanowią egzemplifikację dziejów polskiej inteligencji, żyjącej pod zaborami, działającej w wyzwolonej Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego oraz doświadczającej zmian ustrojowych po 1945 roku.

15.11.2018

Czynnościowy charakter derywatów rzeczownikowych w gwarach północnomłopolskich i przyległych. Studium morfologiczno-leksykalne

Beata Gala-Milczarek

Językoznawstwo

Wydział Filologiczny UŁ

Przedmiotem rozważań podjętych w pracy jest wskazanie różnego typu powiązań derywatów nominalnych z definiującymi je znaczeniami czynności. Przyjęta w opisie słowotwórczym chronia pozwala na odsłanianie czynnościowego charakteru zarówno formacji o czytelnych, funkcjonalnych relacjach z czynnościami je motywującymi, jak i tych, w których powiązania te uległy już zatarciu. Wprowadzenie zaś zasad opisu gniazdowego umożliwia włączenie w krąg formacji o charakterze czynnościowym rzeczowników, które zgodnie z zasadami interpretacji funkcjonalnej parafrazowane są poza znaczeniami czynnościowymi.

05.11.2018

Jana Józefa Szczepańskiego spotkania z Innym

Barbara Agnieszka Fride

Literaturoznawstwo

Wydział Filologiczny UG

Rozprawa *Jana Józefa Szczepańskiego spotkania z Innym* jest próbą odczytania reportażu podróźniczych Jana Józefa Szczepańskiego w świetle krytyki postkolonialnej.

05.11.2018

Leksyka młodzieży. Tradycja, rozwój, kreatywność

Małgorzata Pachowicz

Wydział Polonistyki UJ

05.11.2018

Ziemia i formy ukształtowania jej powierzchni. Analiza semantyczna

Anna Bulińska

Językoznawstwo

Wydział Filologiczny UMK w Toruniu

05.11.2018

Zgoda w rozumieniu polaków czasów staro- i średniopolskich (analiza leksykalno-semantyczna)

Beata Żurek

Językoznawstwo

Wydział Filologiczny UJ

05.11.2018

Bohaterki kobiecych i męskich tekstów polskiego oświecenia

Weronika Karolina Pawlik-Kwaśniewska
Wydział Filologiczny UMK w Toruniu

05.11.2018

Ciało - histeria - wyobraźnia. O pisarstwie Mariusza Sieniewicza

Adam Daniel Pomietło

Literaturoznawstwo

Wydział Filologiczny UŚ

Tematem pracy doktorskiej jest twórczość prozatorska Mariusza Sieniewicza jednego z najciekawszych przedstawicieli "roczników siedemdziesiątych". Jej autor mierzy się z wyraźnie obecnymi w prozie Sieniewicza tendencjami profeministycznymi i "misyjnymi", za pomocą trzech niezwykle pojemnych kategorii: ciała, hysterii i wyobraźni.

05.11.2018

Audiodeskrypcja malarstwa - wyznaczniki gatunku i ich realizacje tekstowe

Beata Ewelina Jerzakowska

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

05.11.2018

Hermeneutyka radykalna a powojenna poezja polska. Wat - Różewicz - Barańczak

Patryk Adam Szaj

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

05.11.2018

Nowe media i technologie cyfrowe w kształceniu polonistów

Mirosław Wobalis

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

05.11.2018

Portret performatywny. Ślad, wymazywanie, nieobecność

Ewelina Anna Woźniak-Czech

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

05.11.2018

Stary wspaniały świat. O utopiach pozytywnych i negatywnych

Andrzej Stanisław Juszczyk

Literaturoznawstwo

Wydział Polonistyki UJ

05.11.2018

Stan i ewolucja współczesnej frazeologii polskiej

Jarosław Liberek

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu

28.10.2018

Komunikacja werbalna lektora na lekcji języka polskiego jako obcego

Kamila Kubacka

Językoznawstwo, Metodyka i dydaktyka nauczania literatury i języka,
glottodydaktyka, kultura języka

Uniwersytet Łódzki

Rozprawa miała na celu przedstawienie (na podstawie badań własnych) rejestru różnego rodzaju działań komunikacyjnych, które podejmuje uczący, aby wpłynąć na zachowanie studentów.

13.09.2018

Dutch Loanwords in contemporary Polish

Agata Joanna Kowalska-Szubert

Palacký University in Olomouc

13.09.2018

Porównanie i przekład. Komparatystyka między tablicą anatoma a humanistyką cyfrową

Tomasz Józef Bilczewski

Literaturoznawstwo

Wydział Polonistyki UJ

13.09.2018

Ku erotyce teatru

Marcin Wojciech Bartnikowski

Sztuki teatralne

Wydział Aktorski AT

Autoreferat przedstawiony w przewodzie habilitacyjnym na podstawie ról w spektaklu *Sprawa Dantona. Samowyywiad.*

13.09.2018

Emigracje intymne. O współczesnych polskich narracjach autobiograficznych

Agnieszka Nęcka

Nauki filologiczne

Wydział Filologiczny UŚ

13.09.2018

Meeting of the Philosopher with the Reality on Research of Mordecai Roshwald's Philosophical Thought

Jakub Rafał Bartoszewski

Matej Bel University in Banská Bystrica

13.09.2018

Etické základy koncepcie trvalo udržateľného rozvoja

Aleksandra Kuzior

Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy

13.09.2018

Proza Ludmiły Marjańskiej

Iwona Anna Skrzypczyk-Gałkowska

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

13.09.2018

Motyw Alkestis w literaturze polskiej

Kamila Maria Salita

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

13.09.2018

Proces nabywania i kształtowania się systemu językowego u dziecka z autyzmem. Lingwistyczne studium przypadku

Joanna Maria Chłądzyńska

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

13.09.2018

Obraz Polski i Polaków w twórczości Tadeusza Konwickiego

Maria Małgorzata Moskwa

Uniwersytet Ostrawski

13.09.2018

Polska powieść rozwojowa Dwudziestolecia międzywojennego

Jarosław Damian Cieślak

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

13.09.2018

Liryka Karola Wojtyły lat 1938-1978 i jej literacko-filozoficzne inspiracje

Małgorzata Joanna Rabęda

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

13.09.2018

Geopoetyka samotności. Twórczość Johna Maxwella Coetzeego w świetle interpretacji geokrytycznej

Katarzyna Paulina Bachniak

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

Głównym celem pracy doktorskiej było omówienie geopoetyki samotności, zauważalnej w twórczości Johna Maxwella Coetzeego, jednego z najbardziej znanych pisarzy południowoafrykańskich. Zamierzeniem badawczym było ukazanie znaczenia przestrzeni i rodzajów samotności w dziełach Coetzeego.

13.09.2018

Obyczajowość szlachty polskiej w powieściach "saskich" Józefa Ignacego Kraszewskiego

Aleksandra Modlińska

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

13.09.2018

Recepcja prozy Herty Müller w Polsce

Agnieszka Anna Reszka

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

13.09.2018

Exilic Space in the Works of E. M. Cioran, Witold Gombrowicz, Saint-John Perse, Giorgio de Chirico, and Andrei Tarkovsky

Katarzyna Elżbieta Jerzak

Princeton University

13.09.2018

Cytaty naturalne. Cykl obrazów

Magdalena Miernik

Wydział Pedagogiczny i Artystyczny UJK

13.09.2018

Wymiar kerygmacyjny twórczości Romana Brandstaettera

Tomasz Paweł Mucha

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

13.09.2018

Statystyka wyrazów i form w "Lalce" B. Prusa

Teresa Maria Smólkowa

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

13.09.2018

Przemiany językowe ludności regionu wodzisławskiego posługującej się gwarą śląską (na przykładzie wsi Olza i Odra)

Joanna Barbara Danszczyk

Uniwersytet Ostrawski

13.09.2018

Erazm Gliczner (1535-1603) - przywódca polskiego luteranizmu

Aneta Kamila Ostroróg

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

13.09.2018

Kształtowanie przestrzeni w obrazie, związki z rzeczywistością

Aleksandra Zuba-Benn

Wydział Pedagogiczny i Artystyczny UJK

13.09.2018

Biblioteki publiczne na Podlasiu w XVIII-XX wieku

Marzena Kowalczyk

Wydział Humanistyczny AP

13.09.2018

A corpus-based cognitive-semantic analysis of the primary basic colour terms in English and Polish

Ewa Gieroń-Czepczor

Uniwersytet Ostrawski

13.09.2018

A Comparative Study of Phonological Adaptations of Anglicisms in Czech and in Polish Since the 1990s

Jacek Adam Molęda

Uniwersytet Ostrawski

13.09.2018

Tradycja i nowoczesność w opowiadaniach Dżajakantana

Jacek Woźniak

Instytut Orientalistyczny UW

13.09.2018

Dyskursy erotyczne. Z zagadnień prozy polskiej po 1989 roku

Agnieszka Nęcka

Nauki filologiczne

Wydział Filologiczny UŚ

Praca pokazuje wpływ rewolucji seksualnej, "podwójnej moralności" na współczesną prozę polską, seksualność jako płaszczyznę wzajemnych relacji psychologii jednostki, filozofii, antropologii.

13.09.2018

Milczenie i nieobecność. Figury podmiotowości w twórczości Samuela Becketta

Jakub Momro

Wydział Polonistyki UJ

Rozprawa jest próbą prześledzenia przemian figur podmiotowości w dziele Samuela Becketta. Przedmiotem pracy są zarówno teksty prozatorskie, jak i poetyckie czy dramatyczne.

13.09.2018

Aspekt socjokulturowo-lingwistyczny w glottodydaktyce języka polskiego

Sebastian Andrzej Taboń

Uniwersytet Ostrawski

13.09.2018

Życie muzyczne Częstochowy w latach 1918-1939

Wanda Malko

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

13.09.2018

Retoryka a poznanie. O powieściopisarstwie Teodora Parnickiego

Andrzej Stanisław Juszczyk

Literaturoznawstwo

Wydział Filologiczny UJ

13.09.2018

Literackie "teorie widzenia"

Barbara Sienkiewicz

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

13.09.2018

Polska epigrafika nagrobna na Wileńszczyźnie. Tradycja i współczesność

Krystyna Szymnicka

Wydział Filologiczny UWr

13.09.2018

Struktura formalna i semantyczna polskich zdań złożonych z że i żeby

Jagna Malejka

Językoznawstwo

Wydział Filologiczny UŚ

11.09.2018

Konwencje gatunkowe powieści kryminalnych Joanny Chmielewskiej w kontekstach kulturowych

Elżbieta Gazdecka

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UZ

Konwencje gatunkowe powieści kryminalnych Joanny Chmielewskiej w kontekstach kulturowych to pierwsza monografia dotycząca twórczości Joanny Chmielewskiej. Dysertacja ma charakter historycznoliteracki.

02.07.2018

Kryzys tradycyjnej władzy wzroku w polskiej literaturze i polskim malarstwie na przełomie XIX i XX wieku

Weronika Lipszyc

Wydział Polonistyki UW

Praca poświęcona jest problematyce kryzysu tradycyjnej władzy wzroku w polskiej literaturze i polskim malarstwie na przełomie XIX i XX wieku. Chodzi o usytuowanie rodzimej sztuki słowa i obrazu w zupełnie nowym kontekście: przełomu antywzrokocentrycznego, zaproponowanego przez amerykańskiego badacza Martina Jaya sposobu rozumienia zmian paradygmatu kultury europejskiej w drugiej połowie dziewiętnastego stulecia.

02.07.2018

Językowo-kulturowy obraz wsi i jej mieszkańców utrwalony w mikrotoponimach (na przykładzie nazw terenowych gminy Wręczyca Wielka w powiecie kłobuckim)

Tomasz Jelonek

Uniwersytet Jagielloński

Rozprawa doktorska została obroniona z wyróżnieniem 27 września 2017 r. na Wydziale Polonistyki UJ.

02.07.2018

„Pan Sędzia Deluty” Adama Jerzego Czartoryskiego - znaczenia i konteksty

Katarzyna Grabias-Banaszewska

Uniwersytet Zielonogórski

Prezentacja pracy uczestniczy w 2. edycji konkursu Publikuj.dr.

20.06.2018

Poezja lubuska wobec *sacrum*

Katarzyna Krysińska

Wydział Humanistyczny UZ

Celem pracy jest przyjrzenie się problematyce *sacrum* w literaturze z perspektywy jej obecności w poezji lubuskiej. Przedmiotem badań są wymiary świętości, jakie odświania twórczość autorów regionalnych oraz definicje *sacrum* wyłaniające się na gruncie literatury lokalnej.

19.06.2018

Portret polskich Żydów w twórczości Chaima Gradego

Marek Sznajder

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UZ

Rozważania interpretacyjne pracy będą koncentrowały się wokół głównych wektorów myślowych obecnych w prozie Chaima Gradego. Pisarz ten, dokonując aktu swoistej re-kreacji zniszczonego świata, starał się przedstawić/uchwycić istotę przedwojennej społeczności wileńskich Żydów. Zbierając pokruszone wspomnienia w nową całość „odwracał to, co zrobiła historia” [Leviant, 1974]. Paradoksalnie, bardzo często, tak właśnie na przestrzeni wieków wyglądał „Żydowski los, tj. jeden przeciwko historii” [Leviant, 1974].

19.06.2018

„W gruncie rzeczy ma Rembek duszę nieśmiertelną”. Monografia Stanisława Rembeka

Weronika Girys-Czagowiec

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UZ

Tematem mojej pracy są życie i twórczość Stanisława Rembeka. Cel podjętych przeze mnie badań stanowi napisanie monografii pisarza, ukazującej jego biografię i dzieło na szerokim tle czasów, w których żył i tworzył.

12.06.2018

Czytanie miejsca. Poezja lubuska w perspektywie geopoetyki

Mirosława Szott

Wydział Humanistyczny UZ

Rozprawa pt. Czytanie miejsca. Poezja lubuska w perspektywie geopoetyki dotyczy twórczości poetyckiej uprawianej na Ziemi Lubuskiej, która tematyzuje problem relacji literatury i geografii. Zaproponowane przeze mnie „czytanie miejsca” jest czytaniem drugiego stopnia i nie dąży do uchwycenia esencjalnego genius loci, ale pyta o różne formy uobecniania się miejsca w tekstach literackich (przyjmuję, że ujęć tych nie można sprowadzić do jednego mianownika „lubuskości”). Opiera się na założeniu, że jedną z cech tego uobecniania jest tekstualność.

13.12.2017

Szkoła reportażu „Gazety Wyborczej”

Joanna Popławska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Szczeciński

Celem rozprawy doktorskiej będzie próba opisanie szkoły reportażu „Gazety Wyborczej”. Przesłanką do podjęcia tego tematu badawczego jest fakt, że „Gazeta Wyborcza” w dużej mierze przyczyniła się do popularności tego gatunku z pogranicza literatury i dziennikarstwa na gruncie polskim i miała ogromny wpływ na jego współczesną formę. Z uwagi na fakt, iż nadrzędnym celem współczesnego reportażu literackiego jest wzbudzenie w czytelniku konkretnych odczuć, zwrócenie jego uwagi na dany problem, nakłonienie go do określonych zachowań i postaw, kluczem i metodologią badania wybranych tekstów będzie perspektywa afektywna i emocjonalna. Podczas interpretacji literatury podmiotu, zostanie ukazany jej emocjonalny charakter oraz wskazana rola afektu i emocji w sposobach reprezentacji doświadczenia. Przybliżone zostaną nie tylko sposoby uchwycenia stanów afektywnych i emocjonalnych zarówno bohaterów reportażu oraz samych autorów, ale również scharakteryzowana złożoność narracyjna, którą posługują się reporterzy, mająca na celu potęgowanie emocji i afektów czytelnika w trakcie lektury. Ponadto praca ma na celu wykazanie, że drugim nadrzędnym ogniwiem, wokół którego oscylują reportaże twórców „Gazety Wyborczej” jest ich polityczny i zaangażowany charakter, co kłóci się z założeniami klasycznego gatunku, którego celem było obiektywne i rzetelne sprawozdanie z jakiegoś wydarzenia.

09.12.2017

Dwoistość sacrum w literaturze czarnego romantyzmu

Dominika Gruntkowska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Szczeciński

Celem dysertacji jest zbadanie kwestii sacrum w literaturze czarnego romantyzmu. Zawarta w tytule "dwoistość" odnosi się zarówno co do rozróżnienia na dobre i złe sacrum, ale także na to związane z religią chrześcijańską oraz sacrum pogańskie. Kategoria sacrum badana jest w tekstach XIX-wiecznych, zaliczanych do czarnej

odmiany romantyzmu. W pracy zostało przyjęte zawężenie materiału badawczego do utworów twórców krajowych.

08.12.2017

Z Drohobycza do Australii... Przemieszczenia Andrzeja Chciuka

Artur Cembik

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Szczeciński

W pracy doktorskiej przybliży się twórczość urodzonego w wielokulturowym Drohobyczu Andrzeja Chciuka. Istotą dysertacji jest zbadanie relacji między topiką miejsc a autobiografią pisarza: najpierw pogranicznego miasta, prowincji, a później australijskiej metropolii. Ciekawym zabiegiem wydaje się opis przemieszczeń pisarza jako efekt doświadczania przez niego migracji. W to pole interpretacyjne wpisane są także przemieszczenia czytelnicze, które poszerzają perspektywę ujęcia spuścizny Chciuka integralnie związanej z topografią miejsc. W pracy podejmuje się także kwestię roli *bałaku*, lwowskiej gwary, która ratuje tożsamość autora, a także stanowi pomost między dawnymi laty a terażniejszością.

15.10.2017

Pospolite nazwy osobowe w "Kronice...". Macieja Strykowskiego na tle słowiańskim (studium leksykalno-słotwórcze)

Olga Gaiseniuk

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Celem rozprawy była analiza semantyczna i formalno-słotwórcza PNO (pospolitych nazw osobowych) w polskim zabytku XVI-wiecznym (*Kronika Polska, Litewska, Żmudzka i Wszystkiej Rusi...* M. Strykowskiego, 1582 r.) oraz porównanie niektórych z tych nazw pod względem cech leksykalnych i budowy słotwórczej w wybranych językach słowiańskich. Klasyfikacji leksykologicznej PNO „Kroniki...” dokonano na podstawie teorii pól leksykalnych. Analiza słotwórcza PNO wykazała bogactwo technik derywacyjnych w obrębie poszczególnych kategorii słotwórczych. Najbogatszą kategorię słotwórczą PNO zabytku stanowią nazwy wykonawców czynności. Ostatnia część pracy została poświęcona analizie porównawczej niektórych grup semantycznych PNO „Kroniki...” oraz najliczniejszych kategorii i typów słotwórczych. W wyniku tak zaplanowanego opisu wskazano najistotniejsze cechy analizowanych polskich, XVI-wiecznych PNO w zakresie semantyki i budowy morfologicznej na tle słowiańskim.

04.10.2017

Implikacje idei *Biblioteki Babel* w literaturze XX wieku

Marcin Kozera

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Streszczenie rozprawy doktorskiej

27.09.2017

Językowy obraz Łodzi w wybranych mediach (na materiale "Gazety Wyborczej", "Dziennika Łódzkiego", "Onetu" i "Łódzkich Wiadomości Dnia")

Mateusz Szymon Gaze

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Celem dysertacji jest analiza językowego obrazu Łodzi w różnych typach mediów (prasa, internet, telewizja). Materiał dobrano tak, by wychwycić różnice w sposobie przedstawiania Łodzi w mediach o zasięgu ogólnopolskim i w mediach o zasięgu lokalnym. Szczegółowej analizie poddano 1850 artykułów pochodzących z czterech mediów: Gazety Wyborczej, Onetu, Dziennika Łódzkiego i Łódzkich Wiadomości Dnia.

27.09.2017

Obraz Paryża w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski

Aleksandra Bajerska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Łódzki

Głównym celem rozprawy jest odnalezienie i zebranie tekstów literackich, których tematem jest Paryż, oraz ich analiza. Ze względu na obszerność materiału wyczerpująca analiza tematu nie była możliwa, tak więc pewien wybór omawianych zagadnień był niezbędny. Zbadano tylko najważniejsze motywy i powieści. Pierwsza część rozprawy zawiera rozważania na temat historii Paryża i jego roli kulturowej. Znajomość historii miasta i relacji polsko-francuskich jest konieczna do zrozumienia sensu powieści, których akcja odbywa się w Paryżu. Ponadto zaprezentowano i omówiono stan badań: francuskie studia historyczne z XIX wieku, słowniki, encyklopedie, przewodniki, gazety i współczesne badania interdyscyplinarne dotyczące Paryża w ogóle (literatura, kultura, historia). Następnie ukazano krótki przegląd motywu Paryża w literaturze francuskiej. Zwraca się uwagę na najbardziej wyróżniające się tematy, typ tekstów i ich strukturę. Następnie omówiono motyw Paryża w dziejach literatury polskiej, od XVI wieku do początku wieku XX (proza, poezja, dramat). Główną częścią rozprawy jest opracowanie najważniejszych powieści, których akcja toczy się w XIX-wiecznym Paryżu. Opisano najpopularniejsze motywy (paryżanka, flânerie, samotna kobieta w Paryżu, artyści i sztuka, miasto-potwór, imigranci polscy, syndrom paryski itp.). Analizę tekstów przeprowadzono przy użyciu konwencjonalnych narzędzi interpretacyjnych oraz najnowszych dyscyplin i metod badawczych związanych z badaniami urbanistycznymi, takimi jak: filozofia miasta, geografia kulturowa, antropologia miasta, geokrytyzm, geopoetyka. Obraz Paryża w opowiadaniach i

powieściach historycznych został omówiony osobno. Niniejsza rozprawa zawiera suplement w postaci tabeli przedstawiającej powieści o Paryżu odnalezione podczas badań. Zostały podzielone na grupy i krótko scharakteryzowane.

12.09.2017

Przestrzenie grozy w polskich powieściach gotyckich przełomu XVIII i XIX wieku

Monika Kusek-Dyja

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

Przestrzenie grozy w polskich powieściach gotyckich przełomu XVIII i XIX wieku

12.09.2017

Alternatywne światy Marcina Wolskiego wobec tradycji powieści historycznej

Aneta Nawrot

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczno-Historyczny AJD

.

14.07.2017

Strategie ironiczne w powieści młodopolskiej. Berent - Miciński - Brzozowski

Daria Pernal

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Opolski

Strategie ironiczne w powieści młodopolskiej. Berent - Miciński - Brzozowski

14.07.2017

Język poezji mistycznej w XVII- i XVIII-wiecznych rękopisach karmelitańskich

Agata Maria Haas

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UO

Język poezji mistycznej w XVII- i XVIII-wiecznych rękopisach karmelitańskich

28.05.2017

Wywiady Teresy Torzańkiej w ujęciu genologicznym

Kaja Rostkowska-Biszczanik

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UZ

[...] Celem dysertacji jest analiza genologiczna wywiadów Teresy Torańskiej opublikowanych w wydawnictwach zwartych w języku polskim, ze szczególnym uwzględnieniem technik/strategii interakcyjnych dziennikarki. Rozprawa ma charakter interdyscyplinarny. Łączenie perspektywy literaturoznawczej i medioznawczej pozwala na uwzględnienie w rozprawie odpowiedzi na pytania, które należy postawić wobec tekstów Teresy Torańskiej, a na które nie ma odpowiedzi w obrębie jednej dyscypliny. Są one wyrażone poprzez cele szczegółowe, podporządkowane realizacji celu głównego.

27.05.2017

Lubuska literatura osadnicza z lat 1945-1989 na tle pisarstwa założycielskiego tzw. Ziemi Odzyskanych

Kamila Regina Gieba

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UZ

Rozprawa doktorska pt. Lubuska literatura osadnicza z lat 1945-1989 na tle pisarstwa założycielskiego tzw. Ziemi Odzyskanych dotyczy twórczości, której głównym tematem są powojenne przesiedlenia i osadnictwo na Ziemi Lubuskiej - wynik postanowień konferencji jałtańskiej.

14.05.2017

Polszczyzna kresowa przeniesiona z województwa tarnopolskiego na ziemię głubczycką

Katarzyna Banach

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Uniwersytet Łódzki

Głównym celem pracy pt. "Polszczyzna kresowa przeniesiona z województwa tarnopolskiego na ziemię głubczycką" było przedstawienie aktualnego stanu zachowania polszczyzny kresowej, którą posługują się mieszkańcy wsi ziemi głubczyckiej na Opolszczyźnie, przesiedleni z terenów wiejskich i miasteczek dawnego województwa tarnopolskiego na Kresach Południowo-Wschodnich. Podstawą analizy były dane zgromadzone w latach 2010-2014 od 47 informatorów mieszkających w 7 miejscowościach powiatu głubczyckiego (Głubczyce, Nowa Wieś Głubczycka, Grobniki, Pomorzowiczki, Branice, Debrzyca, Zawiszyce), reprezentujących trzy pokolenia kresowian. Najliczniejszą grupę, zaliczoną do I pokolenia kresowian, stanowili najstarsi mieszkańcy - przesiedleńcy urodzeni na Kresach (31 osób) we wsiach i miasteczkach znajdujących się w granicach pięciu powiatów województwa tarnopolskiego: borszczowskiego (Głęboćki), kamioneckiego (Szlązaki), zbaraskiego (Dobrowody, Kapuścińce, Sieniawa, Sieniachówka, Tarasówka, Zarodeczko), złoczowskiego (Wicyń), tarnopolskiego (Czartoria, Łuczka, Nastasów, Konopkówka), miasteczka - Zbaraż, Busk. Były to osoby w wieku od 60 do 87 lat zachowujące w mowie właściwości polszczyzny

kresowej. Ponieważ celem pracy było również sprawdzenie, czy i w jakim zakresie zachowują się one w mowie ich potomków, eksploracją zostali objęci także przedstawiciele średniego i najmłodszego pokolenia. Trójpodział na grupy pokoleniowe pozwolił zaobserwować, które cechy gwarowe zachowały się w mowie informatorów do dziś. Umożliwiło to otrzymanie pełniejszego obrazu zmian językowych, jakie dokonały się (i wciąż dokonują) na przestrzeni lat w środowisku językowym kresowian.

03.04.2017

Księgi ktore zową Język (1542), polski przekład dzieła Erazma z Rotterdamu Lingua

Maria Piasecka

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Polonistyki UJ

Praca zgłoszona do konkursu "Biuletynu Polonistycznego" Publikuj.dr - w załączniku.

03.04.2017

Rodziny konspiratorów i powstańców zesłanych w głąb Rosji w latach 1860-1883

Agata Markiewicz

Historia i teoria sztuki, sztuki plastyczne, kultura wizualna

Wydział Filologii Polskiej AH

Praca zgłoszona do konkursu "Biuletynu Polonistycznego" Publikuj.dr - w załączniku.

03.04.2017

Sonet w polskiej poezji po 1956 roku

Zuzanna Guty

Teoria literatury, historia myśli literaturoznawczej, metody i orientacje badań literacko-kulturowych, antropologia literatury, komparatystyka i translatologia literacko-kulturowa

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Praca biorąca udział w **1. edycji konkursu "Biuletynu Polonistycznego" Publikuj.dr** (w załączniku) otrzymała **wyróżnienie i nagrodę publiczności**.

03.04.2017

W poszukiwaniu antagonisty. O wątkach egzystencjalnych w twórczości Kornela Filipowicza

Justyna Gorzkowicz

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Praca powstała w Katedrze Teorii i Antropologii Literatury na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

03.04.2017

Autopowieść. Koncepcje podmiotu i dyskurs autobiograficzny w prozie Kazimierza Brandysa

Anna Foltyniak-Pękala

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Uniwersytet Jagielloński

Praca zgłoszona do konkursu "Biuletynu Polonistycznego" Publikuj.dr:

12.03.2017

Dramaturgia Tadeusza Micińskiego: problematyka i poetyka

Helena Nielepko

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Grodzieński Uniwersytet Państwowy im. Janki Kupały

Cel pracy: określenie ideowo-artystycznego nowatorstwa dramaturgii T. Micińskiego, ukazanie jej jako ucieleśnienia ontologicznego punktu widzenia pisarza, jako całości, jako rozwijającego się systemu filozoficznego i artystycznego, wyprzedzającego poszukiwania i odkrycia literatury XX wieku.

05.11.2016

Telewizyjna transmisja sportowa w ujęciu genologii lingwistycznej (na materiale transmisji meczów piłki nożnej)

Beata Agata Grochala-Woźniak

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Praca obejmuje swoim zasięgiem szereg dyscyplin, takich jak medioznawstwo, socjologia sportu, antropologia, ale przede wszystkim dotyczy zagadnień z dziedziny genologii lingwistycznej. Przedmiotem rozważań stał się gatunek. Centrum badań stanowi transmisja telewizyjna uzupełniona uwagami związanymi z transmisją radiową i internetową. Metodologia badań to przede wszystkim metodologia genologii lingwistycznej w ujęciu Marii Wojtak oraz pragmalingwistyka i stylistyka tekstu. Na podstawie ponad 100 transmisji autorka podjęła próbę zbudowania wzorca gatunkowego telewizyjnej transmisji sportowej, którą uważa za twór wielogatunkowy, nie zawsze jednorodny, hybrydowy. Uznaje, że badany gatunek nie ma jednolitego, ściśle określonego wzorca kanonicznego, lecz jest raczej kolekcją gatunków.

31.10.2016

Narrator i narracja w staropolskich pamiętnikach XVI i XVII wieku

Ewa Maciejczyk

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Staropolskie pamiętniki stanowiły odzwierciedlenie świadomości narracyjnej ich autorów. Twórcy memuarów wywodzili się głównie ze szlachty i magnaterii, należeli również do dworu. Pamiętniki, diariusze i raptularze były zwierciadłem nie tylko światopoglądu twórców, lecz również ukazywały ich świadomość retoryczną, będącą efektem edukacji.

31.10.2016

Kreowanie postaci w polskim romansie barokowym

Joanna Trojanowska

Historia i teoria sztuki, sztuki plastyczne, kultura wizualna

Wydział Filologiczny UŁ

Celem dysertacji była analiza polskich romansów barokowych pod kątem kreowania bohaterów literackich, z zamiarem wychwycenia elementów wspólnych oraz tych, które świadczą o indywidualnym traktowaniu zagadnienia. Badanie kreacji postaci stanowić miało kontynuację istniejącej analizy świata przedstawionego w polskim romansie barokowym.

25.10.2016

Arystokratka i biedermeier. Rzecz o Gabrieli z Güntherów Puzyninie (1815-1869), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015

Maria Katarzyna Berkan-Jabłońska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Książka jest pierwszą monografią wileńskiej pisarki 1. połowy XIX wieku, Gabrieli Puzyniny – autorki kojarzonej zazwyczaj z pamiętnikami "W Wilnie i w dworach litewskich". Praca przedstawia zarówno życie Puzyniny na tle przemian społeczno-kulturowych ówczesnej Litwy, jak również przynosi omówienie jej zaskakująco licznych utworów, reprezentujących przy tym rozmaite gatunki i style literackie. Ponadto ewolucja twórczości „Litwinki” rozpatrywana jest tu jako część dziewiętnastowiecznych narracji emancypacyjnych, w których rezultacie wileńska arystokratka, a zarazem reprezentantka nowo rodzącej się inteligencji polskiej, staje się też zawodową literatką. Książkę uzupełnia obszerny aneks zawierający wybrane poezje, listy i niepublikowany dotąd obrazek dramatyczny literatki.

16.10.2016

Z problematyki cyberpunku. Literatura - kultura - sztuka

Adam Mazurkiewicz

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Podstawową motywacją, przyświecającą w pracy nad tematem Z problematyki cyberpunku. Literatury - sztuki - kultury, było przekonanie o randze problemów ewokowanych przez kulturę cyberpunkową. Zainteresowanie, jakim cyberpunk od

lat cieszy się wśród twórców fantastyki naukowej, zaowocowało w obcojęzycznym (głównie anglosaskim) nurcie pracami teoretyczno- i krytycznoliterackimi o różnej wartości merytorycznej. Co więcej: w rodzimej refleksji naukowej jest to nadal obszar badawczy słabo rozpoznany; właściwie poświęcona mu została dotychczas, prócz nielicznych szkiców (autorstwa m.in. Tomasza Smejliśa), jedynie monografia Sebastiana Jakuba Konefała *Corpus futuri. Literackie i filmowe wizerunki postludzi* (Gdańsk 2013). Podczas lektury owych, głównie anglojęzycznych prac, miałem wrażenie niewystarczalności, trudno bowiem znaleźć w nich odpowiedzi na wiele pytań, zwłaszcza związanych ze społecznymi aspektami istnienia cyberpunku. Konfrontacja lekturowej praktyki z interpretacjami sugerowanymi przez badaczy kultury budziła u mnie zastrzeżenia natury merytorycznej nierzadko na tyle poważne, że postanowiłem zaproponować własne odczytania tekstów kultury cyberpunkowej. W innych wypadkach zgoda na lekturowe interpretacje znawców tematu domagała się potwierdzenia ustaleń w różnych utworach, by w tym wyrazistszy sposób wybrzmiały stawiane przez nich tezy. Ponieważ obszerność problematyki, jaką można byłoby poruszyć w związku z kulturą cyberpunkową, powodowałaby chaos i utrudniała ogarnięcie całości, wybrałem spójny, a zarazem na tyle wąski zakres tematyczny, by owego chaosu uniknąć. Z tego względu koncentruję się jedynie na wybranym aspekcie zagadnienia ewokowanego przez cyberpunk, tj. jego obecności w fantastyce. Uczyniłem to, sięgając do formuły hasłowej, uporządkowującej omawiane tekstu kultury, w przekonaniu, że zaproponowany układ pozwala na bardziej reprezentatywny dobór problematyki. Uporządkowanie alfabetyczne sprawiło, że pokrewne sobie kręgi problemów rozdzielone zostają hasłami „osobnymi” lub należącymi do innych grup zagadnień; stąd konieczność opatrywania każdej z całości odnośnikami [(*)] do innych haseł. Intencjonalnie mają one ułatwić orientację w pokrewnych kwestiach bądź umożliwić szybszego odnalezienie właściwego kontekstu.

08.08.2016

Wykładowi spójności w tekstach pisanych przez obcokrajowców (na materiale egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego)

Magdalena Wojenka-Karasek

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Uniwersytet Łódzki

Celem pracy jest analiza mechanizmów spójności językowej w tekstach pisanych przez obcokrajowców, którzy przystąpili do egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego oraz klasyfikacja stosowanych przez cudzoziemców wykładników spójności tekstu. Założeniem rozprawy jest prześledzenie, w jaki sposób zmieniają się sposoby wiązania wyrażen zdaniowych w zależności od poziomu znajomości języka oraz wskazanie najczęściej popełnianych przez cudzoziemców błędów powodujących naruszenie więzi spójnościowych.

12.05.2016

Motyw odbicia w polskiej i francuskiej poezji symbolistycznej

Ewelina Pudełko
Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka
Uniwersytet Opolski

Ukryte w zwierciadle. Motyw odbicia w polskiej i francuskiej poezji symbolicznej.

13.03.2016

Julia Dickstein-Wieleżyńska (1881-1943). Monografia dokumentacyjna

Mariola Wilczak
Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka
Instytut Badań Literackich PAN

Rozprawa o charakterze dokumentacyjnym powstaje w oparciu o wyniki grantu badawczego Narodowego Centrum Nauki, zakończonego w grudniu 2015 roku (nr 2011/01/N/HS2/03305). Obejmuje: kronikę życia i twórczości Julii Dickstein-Wieleżyńskiej oraz szkice problemowe, oparte na jej pracach literackich, publicystycznych i translatorskich oraz działalności społecznej w kraju i na forach międzynarodowych, także na polu emancypacji.

20.02.2016

"Rewolucja zaczęła się od kobiet...". O tożsamości Polek w literaturze kobiecej i dyskursie feministycznym po 1989 roku

Agnieszka Mrozik
Krytyka i interpretacja literacka
Instytut Badań Literackich PAN

Celem rozprawy jest analiza procesów przemian tożsamości płciowej (gender) i narodowej kobiet w Polsce po 1989 roku, zarejestrowanych w tekstach kultury (literatura piękna, (auto)biografistyka, kultura popularna) powstałych po przełomie ustrojowym.

20.02.2016

Strategie stylistyczne w "Dzienniku" Witolda Gombrowicza

Magdalena Stefania Kowalska
Krytyka i interpretacja literacka
Instytut Badań Literackich PAN

Praca jest próbą rekonstrukcji stylu "Dziennika" Witolda Gombrowicza. Styl rozumiany jest tutaj jako zjawisko z pogranicza formy i treści, jako tryb przekładania się sposobu rozumienia i doświadczania świata przez pisarza na język. Autorka wyróżnia w "Dzienniku" cztery strategie tak rozumianego stylu: śmiech i niepowaga, fikcja (a właściwie auto-fikcja), prowokacja oraz dialog. Cztery części pracy zawierają pogłębione analizy każdej z tych strategii w oparciu o interpretacje wybranych fragmentów "Dziennika".

20.02.2016

Metamorfoza jako doświadczenie granic: Warianty motywu przemiany w małych formach współczesnej prozy europejskiej (José Maria Merino, Natasza Goerke, Bernardo Atxaga, Dino Buzzati)

Aránzazu Calderón Puerta

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Promotorami pracy byli: prof. dr hab. Grażyna Irena Borkowska i prof. dr hab. Tomás Albaladejo Mayordomo

20.02.2016

Gabinet luster. Śmiech w twórczości Zbigniewa Herberta

Agnieszka Irmina Kramkowska-Dąbrowska

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Praca podejmuje temat humoru, satyry oraz groteski w twórczości Zbigniewa Herberta: ich genezy, odmian oraz funkcji. Analizowane są wiersze, proza, publicystyka oraz dramaty, które tematyzują lub implikują komizm. Elementem łączącym wszystkie wątki pracy jest śmiech rozumiany wieloaspektowo: jako fakt antropologiczny, programowana przez pisarza reakcja czytelnika, jednocześnie zaś jako reakcja samego pisarza na zjawiska świata realnego, manifestacja jego postawy wobec rzeczywistości. Śmiech jest tu pojmowany nie tylko w kategoriach wesołości lub rozbawienia - może być reakcją na smutek, odczucie grozy, tragizmu albo absurdu.

20.02.2016

Figury szaleństwa w polskiej literaturze romantycznej

Katarzyna Czeczot

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Figury szaleństwa w polskiej literaturze romantycznej

20.02.2016

Intymne tematy wyobraźni w dramatach Juliusza Słowackiego

Jędrzej Wijas

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Rozprawa poświęcona jest twórczości Juliusza Słowackiego. Przedmiotem badania są w szczególności dramaty romantycznego poety, począwszy od pierwszego - "Mindowe", poprzez znane i popularne - "Kordian", "Balladyna" aż do jednego z ostatnich - "Zawiszy Czarnego".

20.02.2016

Świadomość zwrócona przeciwko sobie samej. Niszczące doświadczenie Auschwitz w twórczości Imre Kertésza

Kinga Piotrowiak-Junkiert

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest interpretacja bezkompromisowej refleksji o Auschwitz zawartej w powieściowej, eseistycznej i dziennikowej twórczości węgierskiego noblisty, Imre Kertésza.

20.02.2016

Edycja listów zebranych Antoniego Langego

Aleksandra Błasińska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Edycja zawiera 146 odnalezionych do dziś listów Antoniego Langego, objętych datami 1886-1928. Wśród adresatów występują nazwiska najwybitniejszych ludzi świata literatury i nauki - są między nimi (przykładowo) Jan Kasprowicz, Władysław Stanisław Reymont, Henryk Struve, Franciszek Rawita-Gawroński, Lucjan Rydel, Stefan Żeromski, Wilhelm Feldman, Adam Wiślicki, Zofia Trzuszczkowska.

20.02.2016

Życie literackie w sieci: pisarze, instytucje i odbiorcy wobec przemian technologicznych

Maciej Maryl

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Celem rozprawy jest analiza przeobrażeń, jakim pod wpływem mediów elektronicznych uległo życie literackie, pojmowane jako społeczna instytucja wytwarzania, publikowania, czytania i oceniania tekstów literackich.

20.02.2016

Opowiadanie historii a literackie narracje o przeszłości

Paweł Ludwik Cieliczko

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Opowiadanie historii a literackie narracje o przeszłości

05.01.2016

Wydarzenia po wydarzeniu. Reprezentacja historii po zagładzie - studium realizmu traumatycznego (porównawcze badania nad literaturą i sztukami wizualnymi)

Katarzyna Bojarska
Krytyka i interpretacja literacka
Instytut Badań Literackich PAN

Praca skupia się na analizie procesów przemian dyskursów artystycznych, teoretycznych i krytycznych dotyczących reprezentacji wydarzeń historycznych w drugiej połowie XX wieku i w wieku XXI na bazie analiz przypadków: Miron Białoszewski Pamiętnik z powstania warszawskiego, Gerhard Richter 18 Oktober 1977, Art Spiegelman In the Shadow of No Towers.

14.12.2015

Poezja pochwalna i laudacyjna na łamach "Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych". Edycja krytyczna ze wstępem

Małgorzata Pawlata
Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka
Uniwersytet Łódzki

Podjęty temat badawczy to edycja krytyczna utworów panegirycznych zawartych w „Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych”, pierwszym periodyku literackim wydawanym w latach 1770–1777. W rozprawie znalazło się 71 wierszy, podzielonych na trzy kategorie. Pierwszą z nich stanowią utwory poświęcone członkom znamienitego rodu Czartoryskich, w dalszej kolejności znalazły się teksty ofiarowane Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu, w kolejnej zaś wiersze dedykowane przedstawicielom oświeceniowych elit, czyli magnatom, poetom i innym ważnym osobistościom stołecznego życia społecznego i kulturalnego. Część opracowywanych wierszy nigdy później nie była publikowana. Warto również zaznaczyć, że do tej pory nie ma holistycznej antologii twórczości poświęconej nie tylko znanym politykom oświecenia stanisławowskiego, ale także mniej znanym działaczom społecznym i oświatowym, pracującym na rzecz tworzącego się dopiero społeczeństwa obywatelskiego. Oprócz opracowanych edytorsko utworów w publikacji znajdują się objaśnienia do tekstów, a także wyczerpujący wstęp historyczno- i krytycznoliteracki.

01.12.2015

Realizm ekologiczny: perspektywa ekokrytyczna w literaturze

Anna Orzechowska-Barcz
Krytyka i interpretacja literacka
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Celem pracy jest zaprezentowanie perspektywy ekokrytycznej i wprowadzenie jej do polskiego literaturoznawstwa na przykładach polskich i zagranicznych literatury nowoczesnej. Dzięki zwróceniu uwagi na potencjał literacki i intelektualny 2 połowy XIX wieku, okazuje się, że w tym okresie w Polsce mamy do czynienia z narodzinami nowoczesnego realizmu ekologicznego, dzięki m.in. twórczości Dygasińskiego. Istotną figurą umocowania wyobraźni estetycznej ekokrytyki okazuje się zwierzę i narracje, które uwzględniają "zwierzęcy punkt widzenia". Tym

sposobem w znaczenie ekokrytyczne wpisują się już teksty Sienkiewicza, Prusa czy Konopnickiej. Od Reymonta poprzez Gombrowicza do Leśmiana następuje otwarcie modernizmu na ekokrytyczną interpretację, by móc poszukać ich kontynuacji w literaturze współczesnej, przede wszystkim u Olgi Tokarczuk.

01.12.2015

Zbigniew Bieńkowski. Życie i twórczość

Karolina Agata Felberg-Sendecka

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Celem pracy doktorskiej było stworzenie monografii Zbigniewa Bieńkowskiego - żyjącego w latach 1913-1994 polskiego poety, eseisty, krytyka literackiego i tłumacza.

01.12.2015

Wacław Potocki "Wirginia". Edycja i komentarz

Anna Pogorzelska

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Celem pracy było opracowanie edycji krytycznej jednego z najwcześniejszych utworów Wacława Potockiego pod tytułem "Wirginia". Rozprawa doktorska składa się z dwóch części.

01.12.2015

Wacław Potocki Syloret". Edycja krytyczna i komentarz

Elżbieta Aleksandra Jurkowska

Krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Edycja krytyczna Syloreta Wacława Potockiego została zbudowana według klasycznego schematu: wstęp - edycja - objaśnienia. Wstęp historycznoliteracki zawiera sygnalizowane w skrócie niektóre z ważniejszych i skomplikowanych problemów związanych z utworem (schematy fabularne, technika narracyjna, możliwe źródła literackich inspiracji, propozycja interpretacji). Ze względu na rozmiary dzieła nie dostarcza ich wyczerpującego omówienia, stanowić może jedynie prolegomena filologiczno-interpretacyjne do romansu Potockiego.

26.11.2015

Językowy obraz idei feministycznych w publicystyce prasowej

Ilona Lechowicz

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UO

Celem pracy było przedstawienie językowego obrazu głównych idei feministycznych (wolności, równości i siostrzeństwa) oraz obrazu kobiety w feministycznej publicystyce prasowej. Zastosowana metodologia stanowiła połączenie analizy dyskursu oraz tzw. lubelskiej szkoły kognitywistyki. Materiałem badawczym były teksty zamieszczone w feministycznym kwartalniku "Zadra" z lat 2007-2011 oraz dane ze słowników języka polskiego.

26.11.2015

Poetyckie przestrzenie doświadczenia: William Blake i Czesław Miłosz

Aleksandra Okulus

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UO

Poetyckie przestrzenie doświadczenia. William Blake i Czesław Miłosz

25.11.2015

Obraz amerykańskiej kontrkultury lat sześćdziesiątych w Nowym Dziennikarstwie (Tom Wolfe, Norman Mailer, Joan Didion, Hunter S. Thompson)

Magdalena Joanna Tabędzka

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Praca doktorska *Obraz amerykańskiej kontrkultury lat sześćdziesiątych w Nowym Dziennikarstwie (Tom Wolfe, Norman Mailer, Joan Didion, Hunter S. Thompson)* dąży do problematyzacji związków pomiędzy amerykańskim dziennikarstwem narracyjnym lat sześćdziesiątych, zwanym Nowym Dziennikarstwem a ówczesną kulturą protestu. Zetknięcie się tych dwóch sfer pozwala wyraźniej dostrzec rozmaite oblicza twórczych kontestacji czterech prezentowanych autorów, dalece wykraczających poza dążność do poszerzenia konwencji reportażu. Uczynienie kontrkultury kontekstem rozważań na temat Nowego Dziennikarstwa rozbudowuje instrumentarium metodologiczne o istotne obszary badawcze z zakresu gender, etniczności, studiów performatywnych, poetyki autorskiej autokreacji, geopoetyki, studiów nad kulturą popularną i mediami, tak, że możliwe staje się uchwycenie również pozadyskursywnych wymiarów tej twórczości, niezbędnych do pełniejszego rozumienia zjawiska kontestacji the sixties.

18.11.2015

Obraz osoby duchowej w dziewiętnastowiecznych pamiętnikach, dziennikach i twórczości literackiej polskiego kleru

Beata Anna Polak

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Zadania badawcze

16.11.2015

Pragnienie miłości i potrzeba wolności w pisarstwie Tadeusza Konczyńskiego

Ewa Chojnacka

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UWM

Praca zgłoszona do konkursu "Biuletynu Polonistycznego" Publikuj.dr - w załączniku.

15.11.2015

Polskie pisarki w Izraelu. Z zagadnień autobiografizmu w literaturze

Katarzyna Olszewska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UWM

Rozprawa zatytułowana "Polskie pisarki w Izraelu. Z zagadnień autobiografizmu w literaturze" poświęcona jest twórczości pisarek, które łączy podobieństwo biografii oraz tematyki podejmowanej w utworach Idy Fink, Haliny Aszkenazy-Engelhard, Haliny Birenbaum, Miriam Akavii, Irit Amiel, Marii Lewińskiej, Renaty Jabłońskiej i Violi Wein.

03.11.2015

Kategoria prawdy w twórczości Stanisława Witkiewicza

Agnieszka Michniewicz

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UWM

Kategorię prawdy autorka przedstawia w wielu aspektach: etycznym, estetycznym i epistemologicznym. O ile pierwsza część pracy poświęcona została poglądom na temat prawdy w szeroko rozumianej sztuce (prawda w literaturze, w malarstwie, w krytyce artystycznej), o tyle część druga prawdę rozpatruje w kontekście biograficznym Witkiewicza (prawda a wychowanie, prawda a wiara, prawda a mit, prawda a życie). Autorka nie zawęża zatem badań tylko do literatury, lecz rozpatruje całość życia i twórczości Witkiewicza, starając się pokazać związek biografii twórcy z jego dziełami, skonfrontować głoszone idee z praktyką.

13.10.2015

"Są Poezyja z Muzyką rodzone (...)". Studium spotkania słów i dźwięków w wybranych madrygałach Claudia Monteverdiego i utworach poetyckich Jana Andrzeja Morsztyna

Aleksandra Charczyńska-Plomteux

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

13.10.2015

Pisarz w czasach zmiany. Relacja do sacrum (na podstawie twórczości debiutantów lat 90. XX w. Jacka Podsiadły z Polski i Georgiego Gospodinova z Bulgarii)

Anelia Radomirova

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

13.10.2015

Listy Antoniego Edwarda Odyńca do Aleksandry z Chomętowskich Borkowskiej z lat 1865 - 1884. Wydanie krytyczne

Monika Myszor-Cieciela

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Korespondencja Antoniego Edwarda Odyńca z Aleksandrą Borkowską z lat 1865-1884

13.10.2015

"Ja" epistolarne w listach polskich pisarzy: Miłosz, Gombrowicz, Wat

Paweł Maria Bem

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

24.09.2015

"Dzieci" - ostatnia ukończona powieść Bolesława Prusa. Edycja krytyczna

Agata Grabowska-Kuniczuk

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Praca jest edycją krytyczną powieści Bolesława Prusa *Dzieci*, opublikowanej w formie książkowej w 1909 r. To pierwsze wydanie, które porządkuje kwestie związane z bogatą historią tekstu oraz jego różnymi, licznymi wersjami czy wręcz zmienionymi i uzupełnionymi wydaniem. Umożliwiła to głównie wnikliwa kwerenda i dotarcie do wszystkich przekazów, wydrukowanych za życia autora.

22.06.2015

Ciało i ubiór człowieka w literaturze polskiego oświecenia

Natalia Rezmer-Mrówczyńska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Humanistyczny UMK

Celem rozprawy było ukazanie kategorii ludzkiego ciała, nagiego i ubranego, a także różnorodnych sposobów wyrażania cielesności w literaturze polskiego oświecenia na tle kultury Europy. Badanie cielesności ludzkiej w kulturze tej epoki obejmowało przede wszystkim literackie opisy sfery cielesnej człowieka, a także stój, erotykę, problematykę dbałości o ciało, zdrowie, higienę, postrzeganie brudu, czystości, ujmowanie kanonów piękna i brzydoty.

21.06.2015

Pokolenie wielkiej zmiany. Proza wybranych debiutantów schyłkowego PRL-u wobec historii i terażniejszości

Katarzyna Buszkowska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Pokolenie wielkiej zmiany. Proza wybranych debiutantów schyłkowego PRL-u wobec historii i terażniejszości

05.06.2015

Podróże epistemologiczne, podróże metafizyczne. O wczesnych powieściach Samuela Becketta

Małgorzata Janik

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

Celem pracy jest dokonanie wieloaspektowego oglądu pierwszych czterech powieści Samuela Becketta ("Sen o kobietach pięknych i takich sobie", "Murphy", "Watt" i "Mercier i Camier") wraz z powiązaniem z pierwszą z nich zbiorem opowiadań "More Pricks than Kicks". Praca składa się z czterech rozdziałów, w których omawiam każdą z czterech, będących jej zasadniczym przedmiotem powieści, w kolejności chronologicznej względem ich powstawania, albowiem chronologia ukazywania się powieści drukiem znacznie różni się od kolejności ich pisania.

28.05.2015

Prolegomena filologiczne do "Postylli katolickiej mniejszej" Jakuba Wujka

Łukasz Cybulski

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytut Badań Literackich PAN

28.05.2015

Podmiotowość "kobiety-autorki" na przykładzie Anieli Gruszeckiej, Ireny Krzywickiej, Wandy Melcer i Poli Gojawicyńskiej

Agata Araszkiewicz

